

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2727/05
09.11.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Слађане Накић-Момировић, Соње Бркић, Звездане Лутовац и Николе Станојевића, чланова већа, у парници тужиоца Синдиката "Независност" "АА", кога заступа АБ, против тужених "АА", Самосталног синдиката "АА" и Аутономног синдиката "АА", ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против решења Окружног суда у Прокупљу Гж.871/04 од 28.12.2004. године, у седници одржаној дана 09.11.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ решење Окружног суда у Прокупљу Гж.871/04 од 28.12.2004. године и предмет враћа другостепеном суду на поновни поступак.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Прокупљу П.1840/04 од 11.10.2004. године, је утврђено да је тужилац репрезентативни синдикат "АА", што су тужени дужни да признају и трпе и тужиоцу као репрезентативном синдикату признају сва права која им по закону и колективном уговору припадају. Одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Решењем Окружног суда у Прокупљу Гж.871/04 од 28.12.2004. године укинута је наведена пресуда Општинског суда и тужба у овој правној ствари одбачена.

Против другостепене одлуке благовремено је изјавио ревизију тужилац због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку у смислу чл.386. раније важећег Закона о парничном поступку, који се примењује на основу одредби чл.491. став 1. и 4. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.125/04) и налази да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању првотужени има 822 радника од којих су 258 чланови тужиоца. Тужилац је уписан у регистар синдикалних организација који се води у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике.

Налазећи да је више од 15% запослених код првотуженог учлањено у синдикат - тужиоца, првостепени суд је применом чл.137., 138. и 122. Закона о раду усвојио тужбени захтев и утврдио статус тужиоца као репрезентативног синдиката обавезујући тужене да тужиоцу признају сва права која му по закону и колективном уговору из овог статуса припадају.

Побијаном другостепеном одлуком Окружни суд је на основу чл.366. ЗПП укинуо првостепену пресуду и одбацио тужбу оцењујући да се тужбом не захтева утврђење постојања односно непостојања неког права или правног односа, нити истинитост, односно неистинитост неке исправе у смислу чл.187. ЗПП и да је тужилац уписан у регистар синдикалних организација, због чега тужилац нема правни интерес за доношење тужбе за утврђење, те да је првостепени суд требао да тужбу одбаци у смислу чл.288. став 2. ЗПП.

Врховни суд налази да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл.354. став 1. ЗПП услед погрешне примене чл.187. и чл. 366. ЗПП и непримењивања одредбе чл.369. истог закона, што је било од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Одредбама чл.366. ЗПП су прописане одлуке које окружни суд као другостепени може донети у поступку одлучивања по жалби. Законски услови за доношење наведених одлука ближе прописују друге одредбе истог закона. Према чл.369. став 2. и 3. ЗПП, другостепени суд ће укинути првостепену пресуду и одбацивати тужбу ако су у поступку пред првостепеним судом учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл.354. став 2. тач.3., 4. и 12. ЗПП. Уколико је учињена повреда из чл.354. став 2. тач.11. истог закона, другостепени суд ће обзиром на природу повреде укинути првостепену пресуду и вратити предмет надлежном суду или ће укинути првостепену одлуку и одбацивати тужбу.

Из садржине побијане одлуке може се закључити да другостепени суд утврђује постојање битне повреде поступка пред првостепеним судом из чл.354. став 1. услед непримењивања одредби чл.187. и 288. ЗПП. Ревизијом се основано указује да у конкретном случају битна повреда у поступку пред првостепеним судом коју утврђује окружни суд није обухваћена цитираним чл.369. став 2. ЗПП и да окружни суд није

имао законско овлашћење за одбачај тужбе.

Истовремено, погрешан је закључак другостепеног суда о непостојању правног интереса за подношење тужбе, јер је овакав закључак другостепеног суда заснован искључиво на неспорној чињеници о упису тужиоца у регистар синдикалних организација пред надлежним министарством, који потврђује статус тужиоца као репрезентативног синдиката. Ова околност је недовољна за оцену правног интереса тужиоца у овој парници.

Постојање правног интереса и захтев за правну заштиту пред судом представља општу процесну претпоставку. За разлику од других врста тужби где се правни интерес претпоставља, изузетно код тужбе за утврђење, обзиром на садржину правне заштите која се оваквом тужбом обезбеђује, постојање правног интереса се одредбама чл.187. став 2. ЗПП изричито захтева.

Према чл.137. Закона о раду ("Сл.гласник РС" бр.70/01, 73/01) репрезентативност синдиката се одређује 1. уписом у регистар, у складу са законом и другим прописом; 2. према броју чланова на основу приступница. Одредбама чл.138. став 1. истог закона је прописано да се репрезентативним синдикатом за закључивање колективног уговора код послодавца сматра синдикат у који је учлањено најмање 15% запослених код послодавца.

Предмет овог спора је захтев за утврђење репрезентативности синдиката због оспорене преговарачке легитимације синдиката код послодавца. Према садржини тужбе, првотужени и поред писменог захтева није прихватио учешће тужиоца у поступку закључивања Појединачног колективног уговора 07.07.2004. године а током поступка је оспоравао статус тужиоца као репрезентативног синдиката компаније иако околност да је тужилац уписан у регистар синдикалних организација код надлежног органа није била спорна. Због погрешне примене прописа ове околности нису биле предмет оцене другостепеног суда, као ни цитиране законске одредбе које питања репрезентативности синдиката регулишу.

У поновном поступку Окружни суд ће отклонити указане неправилности и испитати правилност и законитост првостепене одлуке, у смислу чл.365. ЗПП.

Са изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци решења, на основу чл.394. став 1. у вези чл.400. ЗПП.

Председник већа-судија

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

вг